

NOVA POSONIENSIS.

ANNO CHRISTI MDCC XXI.
DIE XV. OCTOBRIS.

utetia Parisiorum, a. d.
17. Septemb. In om-
nium nunc apud nos
ore est connubium,
quo rex thalami so-
ciam sibi iunget regis
Hispanorum filiam.

Illa iam, relicta Mantua Carpetanorum,
nobillissimis stipata foeminis, in viam
Parisios versus se dedisse, fertur, vt an-
te hiemem urbem ingrediatur. Dux
Ventadouria, quae paruulam nuptam
Gallicis educabit moribus, & res dein-
ceps illius moderabitur, regis iussu ei
propediem ibit obuiam, illamque ad
regem adducet. Heri Villaregius splen-
didissimo exceptit conuiuio, quotquot
ad nuptias Boufferii, qui neptem ejus
vxorem sibi duxit, inuitati fuerunt.
Eodem die Boisius purpuratus, e mani-

bus regis accepit purpuream tiaram
quam a Romano pontifice missam, pridie
illius diei, nuncius adtulerat. Tantum
autem gratia Boisius valet apud regem,
& Aurelianensem ducem, vt non tan-
tum omnibus arcanis rebus adhi-
beatur arbiter, sed etiam maxima,
& praecipua in aula negotia admini-
stret. Pridie Iduum Septembr. Mallius
eques, carpento veetus, ad palatium
regium accessit, & rege rite salutato e
vita discessisse, narrauit, auunculum su-
um, Mallium purpuratum, qui *Archi-*
episcopatu Remensi, aliisque quam plu-
rimis in Gallia muneribus admotus fue-
rat. Sallantus *comes*, qui ante bieni-
um, propter litem, quae illi cum Har-
laeo intercesserat, Metis se contulerat
Parisios, nunc finita illa, in eam urbem,
cui praefectus datus est, rediit.

Alia,

Alia, a. d. 15 Sept: Theologi Parisien-
 ses, qui ab aedibus, quae illorum con-
 uentu sunt celebres, doctores Sorboni-
 ci vocantur, litteras nuper exhibue-
 runt regi, & magnopere ab illo con-
 tenderunt, vt pessimis consiliis, qui-
 bus homines male feriat ipsorum li-
 bertatem funditus euertere adgressi
 fuerint, tandem aliquando poneret
 obicem, atque a nefario illorum impetu
 ipsos defenderet. Tibi enim vni, dixisse
 feruntur, causam nostram comittere
 fas est, quoniam spem habemus cer-
 tissimam, fore, vt decus, quod ordo
 noster a maioribus acceperat, & tam
 longa annorum serie illibatum sibi
 seruauerat, sub imperii tui auspiciis
 quam diutissime perennet, & noua
 in dies capiat incrementa. Vt enim
 reliquos silentio prætereamus Gallix
 reges, vnum tibi nominabimus Ludo-
 uicum decimum quartum, cuius in eo
 semper versabatur cura, vt nostra no-
 bis dignitas facta ac tecta maneret,
 & nihil vnquam eorum, quae a maio-
 ribus recte sapienterque instituta
 erant, imminueretur. Quinimmo, eos-
 quos perniciem nobis machinari in-
 tellexerat, tantopere auersatus est ani-
 mo, vt ne audire quidem illos vellet.
 Quare ipsemet omnium optime perspi-
 cies, quam pessime nobiscum egerint,
 qui, cum more antiquo *Syndicum* or-
 dini nostro constituere vellemus, pri-
 uilegia nostra violare, & Romignium
 sua constitutum auctoritate, obtrudere
 quasi nobis ausi fuerint. In eo enim
 nostram præsertim versari salutem exi-
 stimamus, vt talis huic muneri præfi-
 ciatur, qui omnia, vsu, ac consuetu-
 dine a nobis recepta, quam diligentif-
 sime obseruet custodiatque, & nihil
 vnquam vel ipse suscipiat, vel com-
 mitti ab aliis patiatur, quod nostro

ordini detrimento, aut dedecori esse
 queat. Num autem in Romignio eius-
 modi virum nacti sumus? Is certe, si-
 mul ac se tanto præfectum fuisse mune-
 ri cognouerat, nostra statim adortus
 est priuilegia, & legibus, ad quarum
 normam omnia sedulo expendimus,
 procul habitis, ea, quae non nisi in
 conuentu & conspectu omnium decer-
 ni debebant, solus fere, vel paucis tan-
 tum, quos sibi forte beneficiis devin-
 xerat, doctoribus in consilium adhi-
 bitis, peragere ausus est. Cumque nu-
 per in eo versaremur, vt forte quem-
 dam, qui *Decani* apud nos munere ac
 dignitate gauderet, eligeremus, tan-
 tum sibi, præter opinionem omnium,
 sumsit Romignius, vt antequam fors
 exiisset, pro ea, quam sibi arrogauerat,
 auctoritate, crearet aliquem, & clara
 eum voce renunciaret. Ita profecto
 hic, vt ne singula adferamus, id quo-
 tidie agit, & molitur, vt, summa ve-
 luti imis miscendo, seditionem ac dis-
 cordiam inter nos ortam foueat, & oc-
 culta hostium nostrorum odia, quae ad-
 huc tacitis continentur animis, in op-
 timi tandem cuiusque caput concitet.
 Hac enim ratione facile se efficere posse
 arbitratur, vt, dissidentibus inter se no-
 strorum animis, suo deinceps nutu, at-
 que arbitrio omnia apud nos gerantur;
 illo in primis tempore, quo tot carissi-
 mos amisimus socios, & ad paucitatem
 fere redacti sumus. Profecto, quo-
 tiescunque id, animos nostros su-
 bit, non sine exquisitissimo dolore,
 grauisimum ilud vulnus, quod eorum,
 qui a nobis discesserunt, abitu, quasi
 inflatum fuit ordini nostro, denuo re-
 fricatur. Quid enim probi atque inge-
 nui homines, qui vitæ ac morum inte-
 gritate maxime conspicui arant, vt ne
 suspicari quidem male de iis possent
 aduer.

„adversarii, quid, quæsumus, tam nefan-
 „dum admiserant? vt, quemadmodum
 „patriæ proditores, male habiti, & omni-
 „bus bonis priuati, in eiusmodi loca
 „abire cogentur, vbi præter lucis vsu-
 „ram, quam natura omnibus commu-
 „nem esse voluit, nihil fere quicquam
 „illis relinqueretur, quo vitam misere
 „tolerare vix poterant. Hinc, quæ no-
 „bis immineant pericula, vix verbis elo-
 „qui possumus. Postquam enim res eo
 „redierunt vt plane nihil in posterum
 „in consultationem, deliberationemque
 „apud nos venire queat, nisi prius ad
 „*Cancelarium* fuerit delatum eiusque,
 „probatum suffragio; nihil omnino, præ-
 „ter inane nomen nobis relinqui, facile
 „videmus, quandoquidem doctores,
 „quorum, Pontificis Romani, tot re-
 „gum, totque conciliorum consensu,
 „maxima semper in rebus sacris fuit au-
 „ctoritas, nunc ab vnus *Laici* voluntate
 „atque arbitrio pendere debent. Plura
 „alia in hanc sententiam protulerunt
 „patres Sorbonici, & paratum se habere,
 „dixerunt, animum, ad quæuis sube-
 „unda pericula, dummodo causam suam
 „regi probare, & doctrinam a patribus
 „acceptam alacri animo profiteri queant.

Roma, a. d. 26. Sept. Spes iam est
 haud dubia, fore, vt dissensio, quæ
 hætenus inter nostram & Sabaudicam
 aulam intercedebat, breui compona-
 tur. Abbas enim *Magnanius*, Principa-
 tus *Masserani* præfectus, Augustam Tau-
 rinorum profectus est, vt ibi cum Du-
 ce Sabaudicæ controuersiam omnem
 tranfigat. Cum nuper *Cardinalis Bellu-
 ga* litteris a rege suo fuisset monitus, vt
 ad suam se iam conferret Episcopen,
 plus se Pontificis Maximi, quam Regis
 mandatis obsequi debere, respondit;
 non igitur dubitamus, eum porro per
 tempus aliquod, hic esse commoratu-
 rum.

Genua, a. d. 20. Sept. Proxime præ-
 terita Solis die, nauis quædam Hispa-
 nica, quæ ante dies 14. *Barcelona* sol-
 uerat, huc est appulsa. Etsi vero ea
 nullum portum attigerit, tamen quia in
 mari Gallico aliquantisper commorata
 est, neminem ex ea littus conscendere
 permittemus, ante dies 20. probandæ
 sanitati præfinitos, Qui in ea sunt,
 noui nihil ex Hispania nuntiant, præ-
 terquam, quod *Philippus* homines cer-
 tos miserit ad *Portum Magonis*, qui na-
 ues suas, quas Angli in prælio ad Syra-
 cusas ceperant, reducerent. Naues
 præterea duas breui huc accessuras, qui-
 bus *Cardinales* Hispanici, Romæ com-
 morantes, domum reuehantur. Cete-
 rum *Gadibus* etiam nauigium quoddam
 ad nos accessit, cuius vectores comme-
 morant, nauem insignia Gallica haben-
 tem, *Brixiamque* destinatam, piratis
 prædæ cessisse.

Petropyrgi, a. d. 15. Sept. Heri Im-
 perator noster fluuio *Niciua*, celoce
 vectus, ad nos accessit. Salutauimus
 eum strepitu trium tormentorum, quæ
 in nauis erant; & bis quidem Suecorum
 more, ter vero consuetudine Russorum.
 Eo ipso auctore accepimus, pacem tan-
 dem aliquando *Nistadii* coaluisse,
 quin & conditionibus eius, partis vtri-
 usque Legatos iam subscripsisse, nec
 quidquam superesse amplius, quam vt
 eas, vbi confirmatæ fuerint, a. d. 30.
Sept. cum rege Sueciæ permutentur.

*Legum illarum, quibus pax conciliata est,
 summam hanc esse, ipse retulit
 Imperator.*

I. Suecis Ducatum *Finnicæ* ad fluuium
Kymen, qui *Careliam* terminat, red-
 ditum iri; Russos contra, *Careliam*,
Ingermanniam, *Esthoniæ*, & *Liuo-
 niæ*, belli tam grauis præmium, hac
 lege

- lege habituros, vt 200000. Vallen-
fium, vnius anni intervallo, pen-
dant, ita, vt singulis trimestribus
500000. exsoluant.
2. Sueones Regionum harum titulis &
in signibus abstinere velle.
  3. Rufforum Imperatorem iura & pri-
uilegia Esthoniae & Liuoniae incola-
rum confirmaturum.
  4. Qui prouinciis his excessere, his
triennii intervallo redeundi, & data
submissionis fide, manendi, vel, si
secus eis visum fuerit, venditis rebus
suis, redeundi facultatem datum iri.
  5. Commercii leges mutuas & æquales
fore, vt, quibus fruuntur Sueci in
Russia, iisdem & Russi in Suecia, fru-
antur.
  6. Pacem hanc perpetuam fore.
  7. Regem & Rempubicam Poloniae, vt
& Electoratum Saxoniae, eadem pace
contineri.
  8. Russum obstringi, vt terra marique
Suecos, si inter Regem & senatum,
de summa potestate controuersia
oriatur, adiuuet.
  9. Stanislaum Leszinskyum hac pace
prorsus neglectum esse.
  10. Cosaccos, in primisque Zaporouien-
ses, veniae petendae causa, ad ipsum
Imperatorem Rufforum amandatos
esse.
  11. Successionem in Regnum Suecicum,
iisdem legibus, quibus nuper consti-
tuta est, vt Rege & Regina mortuis,
electio libera sit, permanuram.
  12. Captiuos vtrunque, sumtibus eius,
a quo capti sunt, ad fines esse dedu-
cendos.
- Huius nuntii causa, hymnus Ambro-
sianus hoc meridie in aede, SS. Trini-
tati dedicata, decantatus est. Id cum
factum esset, oratores exterarum gen-
tium, gratulatum ad Imperatorem ve-

nerunt, quibus benigne auditis, trigin-
ta dolia vino sublimato plena, in ple-
bem iussit distribui, quæ Imperatorem
suum sibi præeuntem, & stando in do-
lio, in salutem subditorum bibentem,
faustis acclamationibus excepit. Inde
cum vniuersis aulicis in quatuor tire-
mes se contulit, vbi postea singuli ani-
mum suum, in salutem eius certatim ac
strenue bibendo, testabantur.

*Ex prouinciis, quæ a Rheno inferiore
adluuntur. a. d. 19. sept.* Jubilæum, quod
Pontifex Romanus publice indixerat,
more atque instituto maiorum solem-
niter celebrauimus. Militibus, qui in
terris Juliensibus, & Montensibus huc
vsque conscripti fuerunt, nunc legiones
supplentur; copiarum autem ductori-
bus datum est negotium, vt tyrones ar-
mis adsuafiant, & certamine edito lu-
dicro, bellis præparent. Cadoganum
Comitem, regis magnæ Britanniae lega-
tum, & Albemarlum Hagæ comitem
expectant.

Viennæ, a. d. 11. Octob. Hodie mane
summo, hora videlicet quinta, Prin-
ceps Antonius Florianus Lichtensteinus,
familiae caput, postquam morbo gra-
uissimo ante dies vndecim implicitus
esset, placidissime animam reddidit, cum
attigisset annum ætatis sextum & sexa-
gesimum.

Posonii, a. d. 15. Sept. Apparatu vin-
demiali hic quidem strepunt omnia;
sed an vinum, quod speramus, tale sit
futurum, vt annis superioribus, quomo-
docunque respondeat, est, cur dubite-
mus. Idem ex superiore Hungaria
nuntiatur. Certe vinum passum, *Aszu
Szölö Bor*, nostri vocant, vix ac ne vix
quidem colligi posse credunt. Alio-
quin videas non paucos, qui vt con-
gressui, quem Regis nomine, *Palat-
inus* indixit, interfint, huc confluunt.